

4-5/11/2020

Temat: Franz Schubert – życie i twórczość.

Na początek proszę o zapoznanie się z powtórzeniem wiadomości z poprzedniej lekcji.

Ustalenie granic trwania romantyzmu jest bardzo trudne do ustalenia. Już późna twórczość Ludwiga van Beethovena (jednego z trzech klasyków wiedeńskich) wykazywała wiele cech romantycznych. Jako umowne „daty graniczne” przyjęć można powstanie dojrzałych pieśni Schuberta (*Małgorzata przy kołowrotku* – 1814r. lub *Erlkönig* – 1815r.), a także premierę opery Carla Marii von Webera zatytułowaną *Wolny strzelec* – 1821r.. Uznaje się, że te wydarzenia rozpoczęły epokę romantyzmu w muzyce, która trwała do końca XIX wieku.

Mówiąc o muzyce epoki romantyzmu, czyli muzyce XIX wieku, trzeba dostrzegać jej związek z całym okresem romantyzmu, a więc także z literaturą, sztukami pięknymi, filozofią, przemianami społecznymi czy nauką. Dopiero wtedy jesteśmy w stanie uświadomić sobie niezwykle bogactwo kultury XIX wieku, której ważnym elementem była muzyka. W tej epoce – jak chyba w żadnej innej – pojawił się długi szereg wybitnych, nierzadko genialnych kompozytorów, były to bowiem **czasy wielkich indywidualności twórczych**, wśród których koniecznie należy wymienić takie postacie jak: Franz Schubert, Fryderyk Chopin, Giuseppe Verdi, Stanisław Moniuszko, Henryk Wieniawski, Piotr Czajkowski. Niektórzy z nich byli również wybitnymi wirtuozami – instrumentalistami.

Za istotę romantyzmu uznaje się wszystko, co było niezwykle, wymagające wykorzystania wyobraźni, rycerskie, dawne, nadprzyrodzone, baśniowe, fantastyczne, często irracjonalne, a nawet przerażające i straszne.

Głównym postulatem romantyków była **synteza sztuk** – zwłaszcza literatury i poezji z muzyką. Synteza sztuk to wzajemne oddziaływanie na siebie, inspirowanie. Z tej relacji powstanie **pieśń solowa** z towarzyszeniem fortepianu, która stanie się wiodącym gatunkiem romantyzmu. Wielkie znaczenie zyska także **muzyka programowa**, a jej przeciwieństwem stanie się **muzyka absolutna**. Ponadto nastąpi rozwój **szkół narodowych**, które coraz śmieiej będą zaznaczać w muzyce własne, oryginalne cechy narodowe zaczerpnięte z folkloru i muzyki ludowej.

Zapoznaj się teraz z życiorysem i twórczością Franza Schuberta (1797-1828) z podręcznika ze stron 173-174 oraz filmikiem na temat kompozytora: <https://www.youtube.com/watch?v=FGmd1C-itlo>